

Звичайно, що Гімназія-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» славиться і власними виховними традиціями, започатковує свої заходи щодо патріотичного, громадянського, культурного виховання своїх учнів.

Одним із напрямів реалізації національно-патріотичного виховання у Кадетському корпусі є проведення спортивних змагань і заходів, приурочених до визначних подій і свят. Наприклад, це крос нагоди Всесвітнього дня молоді, участь у якому приймають найсильніші бігуни закладу освіти. Зазвичай крос проводять у парках і скверах міста, що сприяє популяризації спорту та військово-патріотичної підготовки. Разом з тим кадети беруть участь у міських і обласних змаганнях [3].

Також зазначимо, що вступники щорічно урочисто на початку навчального року проходять посвяту в кадети і дають клятву продовжувати і примножувати традиції українського війська. Зазвичай, захід приурочується до Дня захисників України і проводиться на плацу Військового інституту танкових військ НТУ «ХПІ». Під час урочистостей кращі кадети старшого курсу виносять Державний прапор України та прапор Кадетського корпусу, біля якого учні-початківці беруть на себе зобов'язання завжди високо нести звання кадета. Під час таких традиційних заходів діти відчують, що обрали складних, але необхідний шлях – захищати рідну країну.

Таким чином, національно-патріотичне виховання є оптимальним чинником, який гармонійно поєднує суспільство, державу і армію України в цілісну і єдину українську націю. Саме національно-патріотичне виховання молоді є основою розвитку і підтримки української національної ідеї.

Список використаних джерел

1. Boiarska-Khomenko A. V. Remote education of adults as one of the ways to solve the negative consequences of military conflict. *Revistă Științifică Progresivă*. Chișinău, 2018. № 1. S. 5–8.
2. Dzhus O. National patriotic education of children and youth in ukrainian diaspora: experience, attempts of rethinking. *Science and Education*, 2016. S. 65–78.
3. Гімназія-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус». URL: <http://khkadet.org.ua/> (дата звернення: 21.10.2021).
4. Пальчик С. І. Військово-патріотичне виховання як фундамент ідеологічної роботи в збройних силах України. *Вісник Національного університету оборони України*, 2014. № 2 (39). С. 335–340.
5. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KR201233.html (дата звернення: 21.10.2021).

Артур ГОБОЗАШВІЛІ

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ОГЛЯД РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ

Німецька мова є однією з найвідоміших і найпопулярніших європейських мов у наш час, якою написана друга за величиною після англійської кількість наукових праць, художніх творів і публіцистичних текстів. У другій половині XIX – на початку XX ст. німецька мова була чи не найпопулярнішою мовою вчених, вона й дотепер відіграє значну роль у науці та освіті. Німецькою публікуються міжнародні фахові журнали, колеги з одного фаху спілкуються між собою німецькою у таких галузях, як філософія, соціальні науки та медицина, усі важливі поняття були сформовані саме німецькою. У майбутньому німецька мова збереже свій статус мови комунікації в Європі не лише з німецькомовними сусідами, але й зі Сходом. Уже зараз існують проекти, які

фінансуються з боку Європейського Союзу та які спеціально тренують рецептивний аспект володіння німецькою мовою, що допомагає орієнтуватися у фахових текстах і брати участь у нових дискусіях. Німецька мова відіграє важливу роль у глобальній мережі міждисциплінарних і міжнародних кооперацій та відкриває світ для класичної й сучасної науки.

Роль іншомовної освіти учнів загальноосвітніх шкіл, насамперед із німецької мови, недостатня наукова обґрунтованість освітньої політики загалом, застаріла нормативно-правова база та інерційність освітнього мислення призвели до того, що рівень якості вивчення німецької мови випускниками загальноосвітніх шкіл не є цілком задовільний. Основною причиною цього слід вважати відсутність інноваційних особистісно-розвивальних методик, на що в радянські часи не звертали особливої уваги. Актуальність цього завдання посилюється динамічними змінами в німецькому соціумі, тенденцією до інтеграції вітчизняного освітнього простору в Європейський простір, зокрема в країни з німецькомовною культурою.

В історії іншомовної освіти, з огляду на домінування певної мови в освітній сфері, чітко виділяються чотири періоди. Перший (епоха Середньовіччя) позначений тотальним використанням латини, другий (епоха Гуманізму) – французької мови, третій (з XVII до кінця XX ст.) – англійської, а з кінця XX століття розпочався новітній період, ознакою якого є багатомовність як суспільно-політична й освітня мета. До активізації вивчення латини в навчальних закладах спонукала також поширена серед теоретиків і практиків думка про те, що вивчення давніх мов сприяє розвитку логічного мислення [2, с. 22–24].

Окрім фундаментальних праць, наукова література з питань історичного розвитку системи іншомовної освіти Німеччини представлена значною кількістю розрізнених публікацій як німецьких, так і зарубіжних авторів. Вони дають підстави стверджувати, що процес становлення і розвитку системи іншомовної освіти Німеччини протікав відповідно до загальноєвропейських тенденцій, але через специфіку державного устрою, розвитку суспільних та економічних відносин, а також через особливості німецької системи освіти існують певні відмінності, які виявляються в різних сферах. Мовна освіта в шкільному курсі передбачає вивчення рідної мови та вивчення іноземних мов. Пріоритети в мовній освіті Німеччини щодо вивчення іноземних мов змінювалися протягом століть під впливом різних чинників. Німецькі дослідники Ф. Кліппель і Х. Швенк називають такі: наявність у системі шкільної освіти різних типів шкіл з особливими освітніми цілями; залежність ролі тієї чи іншої іноземної мови від історичних подій і політичної доцільності; зміни цілей виховання та навчання на різних етапах розвитку суспільства; значення іноземної мови для суспільства; географічне розташування країни; значимість і поширеність рідної мови за межами власної держави [5, с. 11–17].

Зокрема, поняття «період» науковці тлумачать як проміжок часу, упродовж якого відбувається певний процес, «етап» – як відрізок часу в розвитку будь-якого руху, процесу. Такі дефініції вважаємо дискусійними, тож вони потребують уточнення. Для визначення методологічної стратегії періодизації освітньо-педагогічного процесу заслуговує на увагу запропонований Л. Наточною гносеологічний підхід до проблеми, відповідно до якого періодизація тлумачиться як «інструмент пізнання об'єкта», що сприяє уточненню або трансформації первісного образу. За думкою дослідниці, новий образ об'єкта, удосконалений на основі новоствореної моделі періодизації, коригує й саму модель періодизації. Розглядаючи її як науково-теоретичне узагальнення і як результат дослідження, Л. Наточна стверджує, що форма синтетичного типу досліджень відображає зміст і логіку розвитку об'єкта пізнання і створює її видиму формулу та водночас є методологічним засобом та інструментом пізнавальної діяльності [2, с. 43].

У загаданих працях відображені методологічно важливі підходи, згідно з якими, вибудовуючи періодизацію досліджуваного процесу чи явища, необхідно враховувати

такі важливі положення: а) об'єкт періодизації – це явище-процес, яке розглядається в розвитку, що дозволяє поділяти його на конкретні інтервали часу; б) суб'єкт періодизації – це інтервал часу, який відображає специфіку перебігу історичного часу й виражається як у загальних категоріях, так і в реальних хронологічних вимірах – тисячоліття, століття, десятиліття, рік та ін.; в) атрибут періодизації – залежить від профілю і предмета дослідження, детермінованого соціокультурним контекстом, тож від назви суб'єкта визначається період-інтервал, приміром, «доба нової педагогіки» і т. ін. Тому при побудові моделей періодизації варто враховувати специфіку суб'єктів періодизації та визначення змісту кожної категорії за «обсягом» історичного часу. З означених науково-методологічних позицій підходимо до з'ясування нагромадженого українськими вченими наукового досвіду періодизації розвитку зарубіжної іншомовної освіти та її осмислення в історичній ретроспективі [2, с. 88–93].

Інноваційні підходи до розвитку змісту та методики вивчення німецької мови учнями в закладах загальної середньої освіти України мають узгоджуватися з національною стратегією розвитку іншомовної освіти. При цьому актуальний стан якості вивчення німецької мови учнями залежить від визначення подальших шляхів, стратегії розвитку, які мають базуватися на національних освітніх традиціях і цінностях, досвіді навчання німецької мови, набутих у процесі становлення німецькомовної освіти учнів у школах на території України. Розвиток потреби у вивченні німецької мови в сучасній Україні призвів до значних змін у її викладанні, до появи нових форм і видів навчання учнів різного віку в загальноосвітніх школах, до зміни практичних і теоретичних підходів до організації навчального процесу [4, с. 45].

Отже, іншомовна освіта може стати одним із пріоритетних напрямів у процесі інтеграції вітчизняної освіти в європейський простір, зокрема в країни з німецькомовною культурою, який відкриває перспективні можливості для розв'язання проблем розвитку освіти в Україні [1, 3]. Варто акцентувати увагу на необхідності вирішення актуальних завдань сьогодення, що неможливе без усвідомлення провідних тенденцій дослідження в цій сфері, адекватного та зацікавленого ставлення до цієї галузі з боку фахівців та, особливо, представників різних державних установ, налагодження між ними конструктивної співпраці, що є передумовою формування в учнів і випускників шкіл відповідного ставлення до вивчення німецької мови. Тому саме цей аспект потребує наукового аналізу, концептуального бачення проблем німецькомовної освіти, пошуку науково обґрунтованих і практично орієнтованих шляхів її вирішення у контексті історичних і сучасних тенденцій.

Список використаних джерел

1. Євченко О. В. Вивчення німецької мови як другої після англійської. URL: Режим доступу: <http://ucoz.com> (дата звернення: 15.11.2021).
2. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник. Київ : Знання-Прес, 2008. 447 с.
3. Кушнерук Р. Основні аспекти викладання німецької мови як другої іноземної. URL: <http://berezne.lib.rv.ua> (дата звернення: 15.11.2021).
4. Мукатаєва Н. М., Осипенко Е. О. Організація навчально-виховного процесу з іноземних мов у 2013/2014 навчальному році (інструктивно-методичний лист). Миколаїв, 2013. 45 с.
5. Професійна освіта у зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: монографія /за ред. Н. Г. Ничкало, В. О. Кудіна. Черкаси : Вибір, 2002. 322 с.